
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра фінансів, банківської справи та страхування СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	--	---

Назва курсу	Гроші та кредит
Викладачі	Гаврилова Наталія Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(050)5657568
Е-mail	nh.15426378@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки. Форма контролю: залік, екзамен Загальна кількість кредитів – 8, годин – 240, у т.ч. лекції – 64 годин, практичні заняття – 32 годин, самостійна робота – 114 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Основи економічної теорії, Вступ до фаху та основи професійного розвитку, Макроекономіка.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є набуття та закріплення теоретико-методологічних навичок щодо організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці грошей, кредиту та банків, вміння майбутніх фахівців орієнтуватись в грошово-кредитній та банківській сфері та приймати відповідні управлінські рішення.

Завданнями вивчення дисципліни є: з'ясування сутності, функцій та ролі грошей, поняття електронних та цифрових грошей; визначення теоретичних аспектів грошового обігу та формування грошових потоків; визначення, аналізу та структури маси грошей в обороті; визначення показника грошової бази та швидкості обігу грошей; засвоєння теоретичних аспектів щодо сутності грошового ринку, грошової системи, визначення та розуміння понять державного регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи та цифровізації грошово-кредитних відносин, використання цифрових технологій у формуванні грошової системи; визначення місця бюджетної та грошово-кредитної політики в системі, державного регулювання економіки; розгляд механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці; закономірностей функціонування валютного ринку і валютної системи, грошового ринку; засвоєння ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності комерційних банків та небанківських фінансових інститутів (страхових компаній, пенсійних фондів, інноваційних та інвестиційних фондів) щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення в Україні.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності

- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та

функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
1	Тема 1. Сутність та функції грошей Сутність та форми вартості грошей Роль грошей. Функції грошей	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати реферати на теми: 2.1. Роль грошей у перехідний період до ринкової економіки в Україні. 2.2. Взаємозв'язок функцій грошей та вплив на них зміни вартості грошей.

			2.3. Демонетизація золота: причини та наслідки.
2	Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки Грошовий обіг і його структура. Загальна схема грошового обігу і грошові потоки Безготівкові грошові розрахунки Готівкові грошові розрахунки Цифрові гроші Грошова маса та її структура. Закон грошового обігу	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати есе на тему: 2.1. Сучасні засоби платежу які обслуговують грошовий оборот. 2.2. Основна характеристика банкнот та розмінної монети. 2.3. Створення цифрових валют в Україні 2.4. Цифрова валюта в Україні. Експеримент Е-гривні
3	Тема 3. Суть грошового ринку Попит на гроші та його загальна характеристика Пропозиція грошей і механізм її формування Рівновага на грошовому ринку	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Сучасний стан та перспективи розвитку ринку цінних паперів в Україні. 2.2. Фінансові посередники на грошовому ринку. 2.3. Структура вітчизняного грошового ринку. 2.4. Особливе місце банків серед суб'єктів грошового ринку. 2.5. Механізм балансування попиту і пропозиції на грошовому ринку
4	Тема 4. Грошові системи Поняття й типи грошових систем. Металева грошова система Види металевих грошових систем Паперово-грошові системи Технологічні переваги цифрових грошових систем Створення грошової системи України	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати реферат на теми: 2.1. Масштаб цін в умовах золотого стандарту та демонетизації золота. 2.2. Створення і розвиток грошової системи в Україні. 2.3. Сучасна грошово-кредитна політика в Україні. 2.4. Інструменти грошово-кредитної політики та їх застосування в Україні. Грошова система економіки ринкового типу. 2.5. Методи регулювання грошового обігу в Україні.
5	Тема 5. Інфляція і грошові реформи Сутність і причини інфляції Соціально-економічні наслідки інфляції Грошові реформи	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Приготувати теми для обговорення: 2.1. Особливості інфляційних процесів в Україні 2.2. Особливості проведення грошової реформи в Україні (1992 -1996).
6	Тема 6. Валютний ринок і валютні системи Поняття валюти. Валютний курс і способи його визначення Валютний ринок та валютні операції Міжнародні валютні системи. Поняття та історія становлення Валютне регулювання. Валютна політика НБУ	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Особливості формування валютної системи України. 2.2. Механізм валютних операцій у комерційних банках. 2.3. Міждержавне валютне регулювання та його вплив на національну валютну систему.
7	Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

	Суть пропозиції грошей. Сутність грошово-кредитної політики Типи грошово-кредитної політики Цілі грошово-кредитної політики Інструменти грошово-кредитної політики Основні режими грошово-кредитної політики центральних банків		2. Підготувати есе на теми: 2.1. Баланс центрального банку і його місце у формуванні пропозиції грошей. 2.2. Механізм впливу на пропозицію грошей окремих економічних суб'єктів. 2.3. Проблемні питання реалізації грошово-кредитної політики в Україні та її перспективи. 2.4. Вплив стану державних фінансів на пропозицію грошей.
8	Тема 8. Роль грошей у ринковій економіці Роль грошей у розвитку економіки Якісний і кількісний аспекти ролі грошей Еволюція ролі грошей в економіці України Напрями використання грошей у трансформаційній економіці	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати теми для обговорення: 2.1. Яку роль виконує держава у функціонуванні грошей 2.2. Яке значення мають гроші в сучасних умовах регулювання економіки
9	Тема 9. Теорія грошей Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати Внесок М.І. Туган-Барановського у розвиток теорії грошей Внесок Дж.М. Кейнса у розвиток теорії грошей Сучасний монетаризм як напрям розвитку кількісної теорії Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей. 2.2. Вклад М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії. 2.3. Грошово-кредитна політика України в перехідний період у світлі монетаристської теорії.
10	Тема 10. Сутність і функції кредиту Загальні передумови та економічні чинники виникнення кредиту Необхідність і сутність кредиту Принципи кредиту Функції кредиту	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Сутність кредиту та його зв'язок з іншими економічними категоріями. 2.2. Кредит у системі державного регулювання економіки.
11	Тема 11. Форми, види і роль кредиту Форми, види кредиту Межі кредиту Характеристика основних видів кредиту Роль кредиту	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Розвиток кредитних відносин в перехідній економіці України. 2.2. Міжнародний кредит та його значення для України. 2.3. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові установи (МВФ, ЄБРР, МБР).
12	Тема 12. Теоретичні засади процента Історичні передумови розвитку позичкового проценту та позичкового капіталу. Функції процента Формування процентної ставки за кредитом Дисконтна ставка Нарахування процентів за цінними паперами	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Формування процентної ставки по кредитам в умовах інфляції. 2.2. Роль позичкового процента у підвищенні ефективності виробництва. 2.3. Процентна політика комерційних банків.
13	Тема 13. Фінансове посередництво грошового ринку Сутність, призначення і види фінансового посередництва Поняття кредитної системи та механізм її функціонування	16	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати есе на теми: 2.1. Діяльність позабіржового ринку цінних паперів в Україні.

	<p>Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Функції банків</p> <p>Сутність та принципи побудови банківської системи</p> <p>Небанківські фінансово-кредитні установи та їх роль в накопиченні капіталу</p>		<p>2.2. Специфіка ломбардних позичкових операцій.</p> <p>2.3. Статус та функції страхових компаній.</p> <p>2.4. Механізм функціонування Пенсійного фонду України.</p> <p>2.5. Характерні риси і функції міжбанківських об'єднань.</p> <p>6. Проблеми розвитку небанківських кредитно-фінансових установ в Україні.</p>
14	<p>Тема 14. Теоретичні засади діяльності комерційних банків</p> <p>Основи організації діяльності комерційних банків. Функції банків.</p> <p>Класифікація банків.</p> <p>Організаційна структура банків</p> <p>Принципи організації функціонування банків</p> <p>Ресурси комерційного банку</p> <p>Контроль і регулювання діяльності комерційних банків з боку центрального банку</p>	16	<p>1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.</p> <p>2. Підготувати есе на теми:</p> <p>2.1. Процес формування дворівневої банківської системи в Україні</p> <p>2.2. Діяльність та операції спеціалізованих банків.</p> <p>2.3. Діяльність та операції універсальних банків.</p> <p>2.4. Формування позичкового проценту комерційними банками.</p> <p>2.5. Статутний капітал банку: мінімальний розмір, порядок формування.</p> <p>2.6. Порядок забезпечення фінансової стабільності банків.</p>
15	<p>Тема 15. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління</p> <p>Центральні банки: походження та форми організації</p> <p>Функції центрального банку</p> <p>Організаційна структура та функції НБУ</p> <p>Грошово-кредитна політика</p>	16	<p>1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.</p> <p>2. Підготувати есе на теми:</p> <p>2.1. Створення та етапи розвитку Національного банку України</p> <p>2.2. Законодавчо-правове регулювання діяльності Національного банку України.</p> <p>2.3. Сучасна грошово-кредитна політика Національного банку України.</p> <p>2.4. Взаємодія Національного банку України з комерційними банками.</p> <p>2.5. Сучасна банківська система країн з розвинутою ринковою економікою</p> <p>2.6. Взаємовідносини центральних банків з органами державної влади.</p> <p>2.7. Основні режими грошово-кредитної політики</p> <p>2.8. Проблемні питання реалізації грошово-кредитної політики в Україні.</p>
16	<p>ТЕМА 16. Міжнародні фінансово-кредитні та установи та форми їх співробітництва з Україною</p> <p>Формування світового ринку позичкового капіталу</p> <p>Структура світового ринку позичкового капіталу</p> <p>Валютні операції світового ринку позичкових операцій.</p> <p>Міжнародний кредит та його класифікація</p> <p>Міжнародний валютний фонд, Світовий банк та Європейський банк реконструкції і розвитку</p>	16	<p>1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.</p> <p>2. Підготувати есе на теми:</p> <p>2.1. Міжнародний валютний фонд та його значення для України.</p> <p>2.2. Паризький та Лондонський клуби країн-кредиторів.</p> <p>2.3. Створення та напрями діяльності Міжнародного інвестиційного банку.</p> <p>2.4. Створення та напрями діяльності Багатостороннього агентства гарантування інвестицій.</p> <p>2.5. Створення та напрями діяльності Міжнародної асоціації розвитку.</p>
	Разом	240	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік, екзамен.

Для заліку.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях, виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;

- самостійність виконання завдання;

- акуратність оформлення письмової роботи.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	4 участі	20	10 балів	10 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	4 відповіді	20	10 балів	10 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	8 тестів	40	20 балів	20 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			100 балів	50 балів	50 балів

Участь в лекційних дискусіях, поточне опитування, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Оцінка здобувачам вищої освіти, які протягом семестру набрали більше 60 балів, може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи. В такому разі виставлення оцінки підсумкового семестрового контролю не передбачає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти на заліку. У разі, якщо сума рейтингових балів менша ніж 60, але виконані умови допуску до семестрового контролю, здобувач вищої освіти виконує на останньому за розкладом занятті залікову контрольну роботу. За бажанням, здобувач вищої освіти має право на виконання залікової контрольної роботи з метою підвищення кількості балів, які були набрані ним протягом семестру.

Підсумкова залікова робота включає 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Для екзамену

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях, виступах з доповідями-

презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Таблиця 2

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в лекційних дискусіях, поточне опитування, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Критерії оцінки заліку:

- **«зараховано»** – здобувач має сталі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями, вірно застосовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання;

- **«не зараховано»** – здобувач має суттєві прогалини в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається, допускає суттєві помилки.

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– **«відмінно»** – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– **«добре»** – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– **«задовільно»** – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Банківська система: підручник/ О. М. Тридід, Б. В. Самородов, І. М. Вядрова та ін. Львів: Новий Світ-2000", 2023. 536 с.
2. Васильченко З.М. Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація: монографія/ З. М. Васильченко. Київ: Кондор, 2020. 528 с.
3. Вовчак О. Д., Бучко І.Є., Костак З.Р. Гроші та кредит: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
4. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
5. Світлична В.Ю. Гроші і кредит : підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
6. Гроші та кредит: підручник за заг. ред. М. І. Савлука. Київ: КНЕУ, 2011. 589 с.
7. Гроші та кредит: підручник за заг. ред. проф. І. О. Лютого. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2010. 559 с.
8. Гроші та кредит: підручник за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
9. Гроші та кредит: підручник за ред. д-ра екон. наук, проф. С.К. Реверчука. Київ: Знання, 2011. 382 с.
10. Гурова К.Д. Фінанси, гроші та кредит: Навч. посіб. Харків: Світ книг. 2015. 672 с.
11. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 352 с.
12. Крекотень І. М., Худолій Ю. С., Максименко О. С. Гроші та кредит: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 113 с.
13. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. М. П. Політило, І. Б. Хома, О. М. Чубка та ін. - Львів: Новий Світ-2000", 2023. - 234 с.
14. Шевчук І. Л., Ставерська Т. О., Жилякова О. В. та ін. Гроші та кредит: навч. посіб. Ч. 1: Гроші. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2018. 271 с.
15. Щетинін А.І. Гроші та кредит: навчальний посібник: Дніпро. Університет митної справи та фінансів, 2019. 163с.

Додаткові:

1. Батракова Т. І., Грінченко А. Ю. Проблеми та перспективи розвитку електронних грошей в Україні. *Електронне фахове видання «Економіка і суспільство»*. 2016. № 7. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/118.pdf
2. Гудзовата О. О. Світовий досвід застосування монетарного інструментарію для впровадження ефективної державної політики

функціонування грошово-кредитної сфери. *Інфраструктура ринку*. 2016. Випуск 2. С. 269–273.

3. Дмитренко М.Г., Потлатюк В.С. Кредитування і контроль: навч.-метод. посіб. (у схемах і комент.). Київ: Кондор, 2021. 296 с.

4. Інфляційне таргетування. Глосарій НБУ. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123682&cat_id=123322

5. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text>

6. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків: Постанова НБУ від 29.07.2022 №162 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>

7. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова НБУ від 29.07.2022 №163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

8. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова НБУ від 29.12.2017 №148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>

9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 № 2121-III. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t002121?an=829112>

10. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

11. Сілакова А.В., Лановська Г.І., Климаш Н.І. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 224 с.

12. Тимохова Г. Б. Фінанси, гроші та кредит: навчальний посібник для ст.-ів ВНЗ. Київ: Кондор, 2019. 592 с.

13. Центральний банк і грошово-кредитна політика: Підручник за ред. А.М. Мороза і М.Ф. Пуховкіної. Київ: КНЕУ, 2005. 556с.

14. Скоморович І.Г. Історія грошей та банківництва: підручник. Київ: Атіка, 2004. 340с.

15. Цифрова трансформація банківського сектору: виклики пандемії та пріоритети ЄС: монографія/ О. О. Коць [та інш.]. Львів: Новий Світ-2000", 2022. 171 с.

16. Швайко М. Л. Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України. *Вісник Харківського наці. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія «Економічна»*. 2017. Випуск 92. С. 32–40.

17. Шишкова Н. Л., Мороз Є. Ю. Електронні гроші: сутність та проблеми використання в Україні. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2017. № 4. С. 39–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2017_4

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

5. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>
Національний банк України URL: <https://bank.gov.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ФБСС, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.